

**Сьогодні
01.02.2024**

**Урок позакласного читання №3.
Читання поезій про рідний край.
Ліна Костенко «Кобзарю»,
Микола Щербак «Волошки»**

Мета: повторити поняття: метафора, порівняння, епітет, патріотична лірика; розвивати навички читання ліричних творів, розпізнавати емоційне ставлення до зображуваного, зміни настрою, різноманіття почуттів ліричного героя; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

Сьогодні
01.02.2024

Організація класу

➤ Сьогодні на нашому уроці діють п'ять правил.

- Правило «підведеної руки».

- Співпраця в парі.

- Уміння слухати.

- Працювати творчо.

- Бути активним.

Сьогодні
01.02.2024

Повідомлення теми уроку

Сьогодні ми поговоримо про поезії
Ліни Костенко та Миколи Щербака,
адже ці автори писали твори про
рідний край.

Сьогодні
01.02.2024

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
01.02.2024

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
01.02.2024

Уставте пропущене

Порівняння є в рядку:

А) «Зоре моя вечірняя»;

Б) «У Дніпра веселочка / Воду
позичає»;

В) «Мова моя — мов дівчинка у
віночку»;

Г) «Божий білий цвіт!»

Сьогодні
01.02.2024

Уставте пропущене

Порівняння є в рядку:

А) «Зоре моя вечірняя»;

Б) «У Дніпра веселочка / Воду
позичає»;

В) «Мова моя — мов дівчинка у
віночку»;

Г) «Божий білий цвіт!»

Сьогодні
01.02.2024

Уставте пропущене

Епітети є в усіх рядках, ОКРІМ:

А) «Далека пісня жалю»;

Б) «Коли на чорний шлях ступав»;

В) «А сич в лісі та на стрісі / Недолю віщує»;

Г) «Терновими стежками йде».

Сьогодні
01.02.2024

Уставте пропущене

Епітети є в усіх рядках, ОКРІМ:

А) «Далека пісня жалю»;

Б) «Коли на чорний шлях ступав»;

В) «А сич в лісі та на стрісі / Недолу віщує»;

Г) «Терновими стежками йде».

Сьогодні
01.02.2024

Знайомство з Ліною Костенко

Відскануй QR-код або
натисни на коло!

Сьогодні
01.02.2024

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Кобзарю, знов до тебе я приходжу,
бо ти для мене – совість і закон.
Прости, що я дрібницями тривожу
твій вічний, твій глибокий сон.
А може, це не зовсім і дрібниця,
Ти ж бачиш сам, які складні часи:
Великі струси. Перелом традицій.
Переосмислення краси.
І вічний рух – у всесвіті, у світі.
Лише могила з місця – ані руш...
О скільки стало в нашому столітті
скалічених і безнадійних душ!

Сьогодні
01.02.2024

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Ну, що ж не дивно, покрутився глобус
в диму, в пожежах, у кривавій млі.
Захворів дехто на морську хворобу,
хитається по палубі землі.
Розхитаний, спустошений і кволий,
біда, якщо в мистецтво забреде,
шукає форм, не бачених ніколи.
Шукає форм, нечуваних ніде.
І тут же – просто шукачі прокорму,
і шахраї, і скептиків юрма –
шукають найсучаснішої форми
для того змісту – що в душі нема.

Сьогодні
01.02.2024

Читання поезії Ліни Костенко «Кобзарю»

Возрадуйтеся, прадіди печерні,
ось пролунав новітній благовіст!
В абстракції, в модерні, в істерії
конає в корчмах витончений зміст.
І сам на себе поглядає збоку –
Чи є в його агонії краса...
Кобзарю мій! Поете мій високий!
А як же ти поезії писав?
– Я не писав. Я плакав і сміявся.
Благословив, співав і проклинав.
Сказати правду – мало турбувався,
як я при цьому збоку виглядав...

- ✓ До кого звертається ліричний герой на початку твору?
- ✓ Ким для Ліни Костенко є Тарас Шевченко?
- ✓ У якій формі побудовано вірш?
- ✓ Про що розкаже ліричний герой Кобзареві?
- ✓ Визначте основну думку поезії.

Сьогодні
01.02.2024

Літературознавчий практикум

Визначте засоби художньої виразності в поезії «Кобзарю»

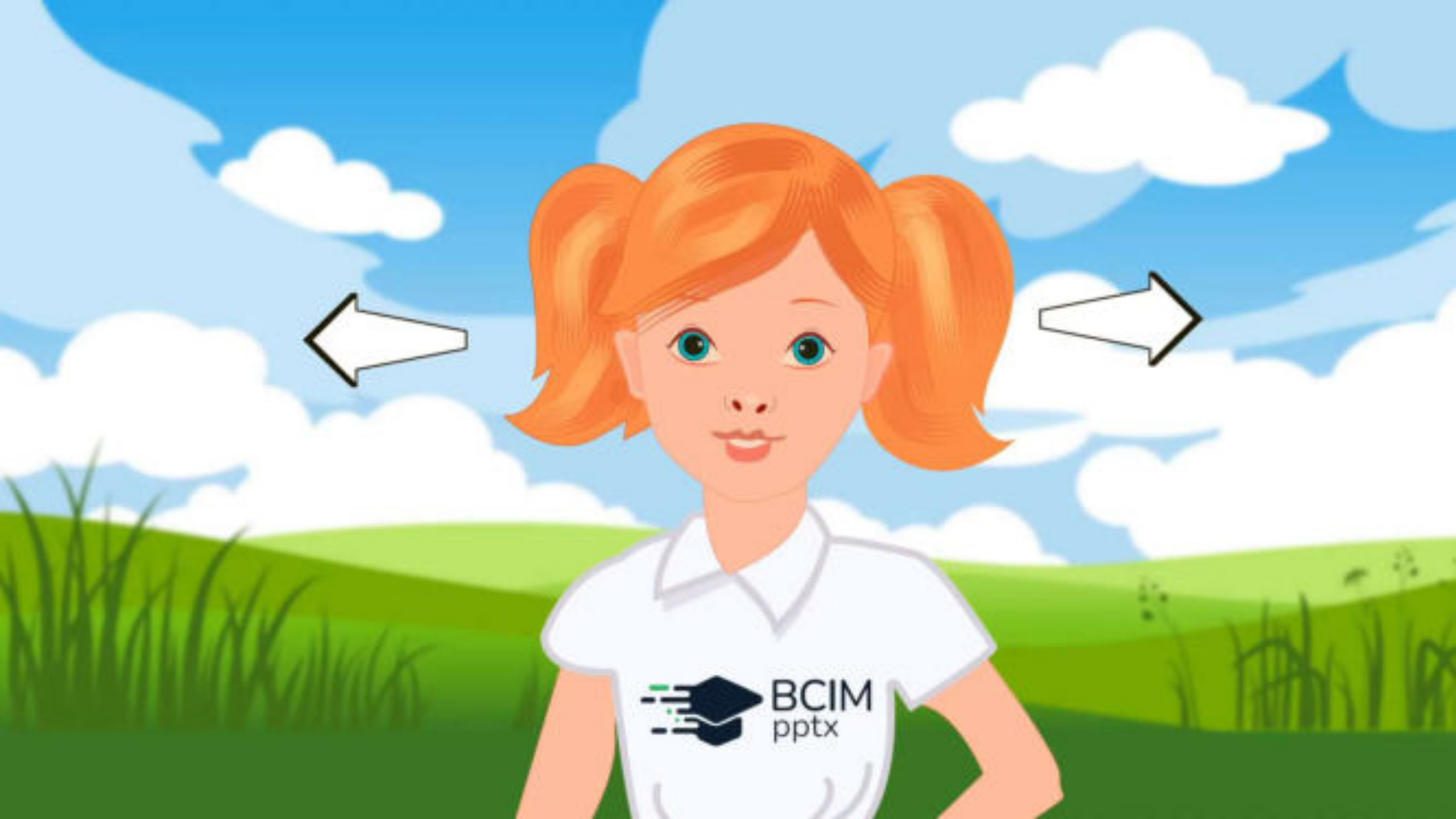
Епітети:

вічний, глибокий сон; складні часи; великі струси;
вічний рух; скалічені і безнадійні душі; кривава
мла; прадіди печерні; новітній благовіст.

Метафори:

покрутився глобус
в диму, в пожежах; хитається по палубі землі; біда
шукає форм, не бачених ніколи; конає в корчмах
витончений зміст.

Сьогодні
01.02.2024

Знайомство з Миколою Щербаком

Народився на Черкащині. Під час Другої світової війни був на фронті. Потім потрапив у полон у німецькі концтабори. Після війни вчителював у Баварії. У 1950 році емігрував до США. Такими словами згадував дитинство та рідний край:

Сьогодні
01.02.2024

«Рідна Шевченкова земля. З дитинства
й раннього юнацтва припадаю до її
лона. Чарівна природа. Мамина пісня і
казка. Батькове й братове добре слово.
"Кобзар" – як Євангеліє на столі.
Шевченкові вірші й поеми напам'ять!
Кирилівка (старші люди казали
Керелівка) – рукою подати. Земля диха
Шевченком!...».

Сьогодні
01.02.2024

Читання поезії Миколи Щербака «Волошки»

Ми ходили в поле зранку-
Я, Богданчик і Оксанка.
І у житі між стеблинок
Назривали волошинок.
І мені здалося трошки,
Що синесенькі волошки
Під промінням сонця зранку,
Ніби очі у Оксанки.
А Богданчик гордовито
Нам промовив: —Стигле жито
І волошки світло-сині —
То мов прапор України!

Які почуття викликав у вас вірш
«Волошки»?

Назвіть епітети та порівняння,
які використовує Микола
Щербак у своїй поезії.

Епітети:

синесенькі волошки, стигле
жито, волошки світло-сині.

Порівняння:

волошки світло-сині – то мов
прапор України; синесенькі
волошки ніби очі у Оксанки.

Подумайте, чи вдалося б поетові
донести мотив свого твору до
читачів/читачок без цих художніх
засобів.

**I група: визначити спосіб
римування в поезії Ліни
Костенко «Кобзарю».**

**II група: визначити спосіб
римування в поезії
Миколи Щербака
«Волошки».**

Кобзарю, знов до тебе я приходжу,
бо ти для мене – совість і закон.
Прости, що я дрібницями тривожу
твій вічний, твій глибокий сон.

А Б А Б

Перехресне римування

Ми ходили в поле зранку-
Я, Богданчик і Оксанка.
І у житі між стеблинок
Назривали волошинок.

А А Б Б

Суміжне/парне римування

Сьогодні
01.02.2024

Закріплюємо вивчене

- ✓ Доведіть, що вірші Ліни Костенко та Миколи Щербака належать до патріотичної лірики. Схарактеризуйте цей вид лірики.
- ✓ Які художні образи є головними в цих творах?
- ✓ Які життєві цінності людини і громадянина/громадянки залишаються вічними?
- ✓ Як ви оцінюєте свою роботу з цієї теми?

Сьогодні
01.02.2024

Рефлексія. Вправа «Веселка»

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

Сьогодні
01.02.2024

Пояснення домашнього завдання

Прочитати інші
поезії Ліни Костенко
та Миколи Щербака.

